

Národní hospodářství

Michal Janovec

Program přednášek

- Úvod do studia národního hospodářství
- Peníze a bankovní soustava
- Rozpočtová a fiskální politika
- Monetární politika
- Daňová soustava
- Ekonomický růst, NH cykly
- Finanční trhy, cenné papíry, burza cenných papírů
- NH a jeho výkonnost, HNP, HDP
- NH jako součást světové ekonomiky, EU a její proměny
- Dějiny NH – měnová reforma 1918
- Dějiny NH – Hospodářská krize 1929/33
- Dějiny NH – Ekonomický vývoj po II. světové válce
- Dějiny NH – ekonomická transformace po roce 1989

Semináře

- Úvod, základy měnové a devizové politiky
- Inflace a měna, měnová politika
- Trh práce, nezaměstnanost, politika zaměstnanosti
- Rozpočty obcí
- Státní rozpočet
- Ekonomický vývoj po roce 1989

Podmínky zápočtu

- 6x docházka, příp. 1 ne/omluvená hodina, příp. náhrada v jiné skupině
- 3x případová studie prezentovaná a odevzdaná na daném cvičení, vypracovávají skupiny po 4 studentech, rozsah 2 – 4 str.

Zadání na příští seminář

1. Co je to inflace (příklady správné a nesprávné definice), co je to cenová stabilita a jaké jsou druhy inflace, deflace, desinflace? K čemu slouží měření inflace?
2. Jaké existují příčiny (včetně grafů) a důsledky inflace? Jak zvýšit inflaci, jak snížit inflaci?
3. Jaké existují způsoby měření inflace, vysvětlete pojem implicitní cenový deflátor? Uveďte příklad výpočtu.
4. Jak měří inflaci ČSÚ, co znamenají jednotlivé zveřejňované míry inflace (Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného ročního indexu, Míra inflace vyjádřená přírůstkem indexu spotřebitelských cen ke stejnému měsíci předchozího roku, Míra inflace vyjádřená přírůstkem indexu spotřebitelských cen k předchozímu měsíci, bazické indexy)?
5. Co je to očekávaná, anticipovaná a neanticipovaná inflace, skrytá inflace, potlačená inflace, jaký je vztah inflace a úrokové míry, nominální a reálná úroková sazba?
6. Co je to měna, měnový kurz, režimy měnových kurzů, apreciacie měny, depreciace měny, devalvace a revalvace měny, faktory ovlivňující měnový kurz, parita kupní síly, nominální a reálný měnový kurz?

Česká národní banka

- ústava čl. 98 – „péče o cenovou stabilitu“
- zák. č. 6/1993 Sb., o ČNB, 2

„Hlavním cílem České národní banky je péče o cenovou stabilitu. Česká národní banka dále pečuje o finanční stabilitu a o bezpečné fungování finančního systému v České republice. Pokud tím není dotčen její hlavní cíl, Česká národní banka podporuje obecnou hospodářskou politiku vlády vedoucí k udržitelnému hospodářskému růstu a obecné hospodářské politiky v Evropské unii se záměrem přispět k dosažení cílů Evropské unie. Česká národní banka jedná v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství.“

„ČNB určuje měnovou politiku“

Měnová politika

- procesy a nástroje k dosažení stanovených cílů
- Cíl: cenová stabilita
- ↓
- měnově politické režimy
- ↓
- měnověpolitické nástroje

Měnově politické režimy

- **cílování inflace**
- cílování měnového kurzu
- cílování měnové zásoby
- režim s implicitní nominální kotvou

Měnověpolitické nástroje

- operace na volném trhu (*open market operations*)
- automatické nástroje (*automatic facilities*)
- povinné minimální rezervy
- devizové intervence
- transmisní mechanismus

Transmisní mechanismus

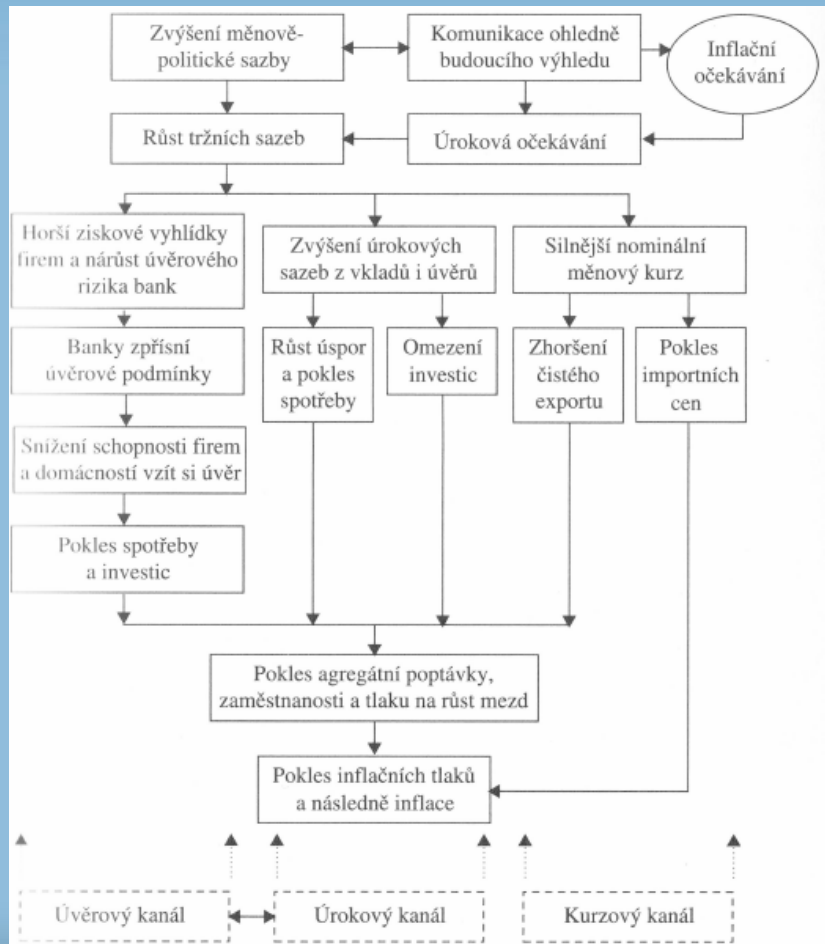
- řetězec ekon. vazeb

příklad:

zvýšení repo sazby

oslabení agreg. poptávky

oslabení cenového růstu

Zdroj: Polouček, S.

Operace na volném trhu

- dodávání vs. stahování likvidity
- dodávání likvidity
- stahování likvidity
 - přijímá úvěry a termínované vklady od komerčních bank (formo repo obchodů, repo míra)
 - prodává dluhové cenné papíry (včetně emise)

Operace na volném trhu II

- stahování likvidity
- 14 denní repo obchody
- „*úvěř zajištěný kolaterálem*“ (pokladniční poukázky ČNB)
- repo sazba
- 14 denní repo tendry
- aukce

Automatické nástroje (facility)

- vkladový nástroj (depozitní facility)
 - O/N, diskontní míra
- úvěrový nástroj (marginální zápůjční facility)
 - lombardní míra
- Diskontní míra zpravidla představuje dolní mez pro pohyb krátkodobých sazeb
- Lombardní míra zpravidla představuje horní mez pro pohyb krátkodobých sazeb

Povinné minimální rezervy

- rezervní poměr (reserve ratio) = poměr požadovaných rezerv a hodnoty závazků podléhající rezervním požadavkům
- „rezervy vůči vkladům“
- mezibankovní trh = „trh s rezervami bank“
- likvidita = „zůstatky na rezervních účtech“